

Βρυξέλλες, 1 Δεκεμβρίου 2017
(OR. en)

15320/17

RECH 404
COMPET 851

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 14469/17

Θέμα: Από την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»
προς το ένατο πρόγραμμα πλαίσιο
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (εγκρίθηκαν την 1/12/2017)

Επισυνάπτονται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου με θέμα «Από την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» προς το ένατο πρόγραμμα πλαίσιο», τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 3580η σύνοδό του που πραγματοποιήθηκε την 1η Δεκεμβρίου 2017.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Από την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» προς το ένατο πρόγραμμα πλαίσιο

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ:

- ότι ένας από τους στόχους της Ένωσης είναι η ενίσχυση της επιστημονικής και τεχνολογικής βάσης της, με την επίτευξη του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας στον οποίο οι ερευνητές, οι επιστημονικές γνώσεις και η τεχνολογία κυκλοφορούν ελεύθερα, και η ενθάρρυνση της Ένωσης να καταστεί ανταγωνιστικότερη, συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανίας της, καθώς και ότι το πρόγραμμα πλαίσιο E&A&K της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη του στόχου αυτού·
- τα συμπεράσματά του της 8ης Δεκεμβρίου 2011 περί συμπράξεων για την έρευνα και την καινοτομία¹ στα οποία το Συμβούλιο τόνισε την ανάγκη να δημιουργηθεί ένα διαφανές και προσβάσιμο συνολικό τοπίο προγραμμάτων και μέσων για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και επεσήμανε την ανάγκη για εξορθολογισμό, ώστε να αποφευχθούν περιττές επαναλήψεις και επικαλύψεις·
- τα συμπεράσματά του της 29ης Μαΐου 2015 για τον οδικό χάρτη του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας 2015-2020², με τα οποία κάλεσε την ERAC, σε στενή συνεργασία και, κατά περίπτωση, σε συνεργασία με τους σχετικούς οργανισμούς, να αξιολογεί τη συνοχή των κοινών πρωτοβουλιών, ιδίως εκείνων που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με έμφαση στην ενωσιακή προστιθέμενη αξία τους, τη σκοπιμότητα, την κρίσιμη μάζα, τη συμπληρωματικότητα και τον αντίκτυπο·

¹ 18349/11

² 9351/15

- τα συμπεράσματά του της 27ης Μαΐου 2016 με θέμα «Το ΠΠ7 και οι μελλοντικές προοπτικές: Επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία για ανάπτυξη, θέσεις εργασίας και αντιμετώπιση των κοινωνιακών προκλήσεων»³, στα οποία το Συμβούλιο τόνισε ότι πρέπει να διασφαλιστούν ισορροπία, συνοχή και συμπληρωματικότητα μεταξύ των συμπράξεων και συνεργατικών έργων και κάλεσε την Επιτροπή να αναλύσει αν και πώς μπορεί να προωθηθεί επαρκής βαθμός ανοίγματος των δικτύων έρευνας και καινοτομίας που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, με σεβασμό της αυτονομίας της έρευνας·
- τα συμπεράσματά του της 27ης Ιουνίου 2016⁴ σχετικά με την Ειδική Έκθεση αριθ. 4/2016 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, με τα οποία το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) να υποβάλουν έκθεση στο Συμβούλιο για ενέργειες που αναλήφθηκαν έως τα μέσα του 2017·
- τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2017⁵ στα οποία τονίζεται η συμβολή της E&A στην ψηφιοποίηση, την επιχειρηματικότητα και την πρωτοποριακή καινοτομία·
- τα συμπεράσματά του της 15ης Νοεμβρίου 2017⁶ σχετικά με στρατηγικά στοιχεία της πολιτικής συνοχής μετά το 2020, στα οποία το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία των συνεργειών και της συμπληρωματικότητας μεταξύ προγραμμάτων χρηματοδότησης της ΕΕ·
- τη γνώμη της ERAC⁷ της 7ης Ιουλίου 2017 σχετικά με την ενδιάμεση αξιολόγηση του «Ορίζοντα 2020» και τις προετοιμασίες για το επόμενο πρόγραμμα πλαίσιο (ΠΠ) στην οποία η ERAC αναγνωρίζει ότι τα προγράμματα πλαίσια δημιουργούν εξαιρετική ενωσιακή προστιθέμενη αξία, ιδίως ενώνοντας και ενεργοποιώντας συνεργασίες οικοσυστημάτων **έρευνας και καινοτομίας (E&K)** σε όλη την Ευρώπη, αλλά **TONIZEI** επίσης την ανάγκη για πιο ενεργό άνοιγμα και απλούστευση, και απαιτεί τα ΠΠ να **συμβάλλουν** σε άλλες τομεακές πολιτικές της ΕΕ και να **προάγουν** καλύτερο και συνεχή διάλογο με τους Ευρωπαίους πολίτες·

³ 9527/16

⁴ 10628/16

⁵ EUCO 14/17

⁶ 14263/17

⁷ ERAC 1207/17

- το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΕΚ) της 13ης Ιουνίου 2017 σχετικά με την αξιολόγηση της υλοποίησης του προγράμματος «Ορίζων 2020» με γνώμονα την ενδιάμεση αξιολόγησή της και την πρόταση για το 9ο Πρόγραμμα Πλαίσιο⁸, στο οποίο το ΕΚ ζητεί αυξημένο συνολικό προϋπολογισμό 120 δισεκατομμυρίων ευρώ για το ένατο ΠΠ.
1. ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι το αναθεωρημένο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ) θα πρέπει να συνεχίσει να **τονώνει την ανάπτυξη και να δημιουργεί θέσεις εργασίας** μέσω άκρως αποτελεσματικών προγραμμάτων με υψηλή ενωσιακή προστιθέμενη αξία, όπως το «Ορίζοντας 2020» (Ο2020)⁹.
 2. ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι οι ακαθάριστες εγχώριες δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη (ΑΔΕΑ), ακόμα κι αν αυξήθηκαν οριακά τα τελευταία χρόνια, αντιστοιχούσαν στο 2,03 % το 2015, ενώ η ΕΕ **εξακολουθεί να απέχει αισθητά από τον πρωταρχικό της στόχο να επενδύει ετησίως 3% του ΑΕΠ στην Ε&Α**¹⁰.
 3. ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟ ΣΗΜΕΙΩΣΗ την Έκκληση για Δράση του Τάλιν του 2017 «Ας αδράξουμε την ευκαιρία τώρα: θέμα έρευνας και καινοτομίας για το μέλλον της Ευρώπης»¹¹, η οποία ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να εξασφαλιστούν επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία, να αυξηθεί ο αντίκτυπος των επενδύσεων σε Ε&Κ και να οικοδομηθεί εμπιστοσύνη μεταξύ έρευνας και κοινωνίας και εντός του συστήματος Ε&Κ.
- I. Αυξάνοντας τον αντίκτυπο της ευρωπαϊκής Ε&Κ**
4. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η **Ε&Κ έχει ουσιαστική σημασία** για τη διασφάλιση μακροπρόθεσμης βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας, κοινωνικής ένταξης και την αντιμετώπιση μεγάλων κοινωνικών προκλήσεων, π.χ. όπως ορίζονται στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών καθώς και στους στόχους που θέτουν η στρατηγική «Ευρώπη 2020» και η Διακήρυξη της Ρώμης¹².

⁸ P8_TA-PROV(2017)0253

⁹ Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων, 7 Μαρτίου 2017 (7024/17).

¹⁰ EUCO 13/10

¹¹ https://www.hm.ee/sites/default/files/tallinn_call_for_action_2017.pdf

¹² Διακήρυξη της 25ης Μαρτίου 2017 των ηγετών των 27 κρατών μελών και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

5. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η **συμμόρφωση με αυτές τις φιλόδοξες προτεραιότητες προϋποθέτει καλά χρηματοδοτούμενα και άκρως αποδοτικά εθνικά συστήματα E&K** και, γι' αυτό, ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη μαζί με τον ιδιωτικό τομέα να καταβάλουν προσπάθειες να αυξήσουν τις επενδύσεις τους σε E&K ώστε να επιτύχουν από κοινού τον στόχο του 3 % και να λάβουν περαιτέρω μέτρα για να βελτιώσουν την ποιότητα και τον αντίκτυπο των επενδύσεων αυτών, μεταξύ των οποίων εθνικές μεταρρυθμίσεις, όπου είναι σκόπιμο. Λαμβάνοντας υπόψη τη σύσταση της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος της ενωσιακής έρευνας και καινοτομίας¹³ (εφεξής «Ομάδα Υψηλού Επιπέδου»), ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα στην E&K σε όλες τις σχετικές πολιτικές και προγράμματα της ΕΕ, περιλαμβανομένων σημαντικών κονδυλίων για την επόμενο Πρόγραμμα Πλαίσιο (ΠΠ) E&A&K της ΕΕ, με την επιφύλαξη των συζητήσεων για το επόμενο ΠΔΠ.
6. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η E&K παίζει σημαντικό ρόλο στην υποστήριξη των κοινών ευρωπαϊκών αξιών¹⁴, που αποτελούν τη βάση της συνεργασίας, της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων και ιδεών και της ισότητας των φύλων. Ως εκ τούτου, ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ότι είναι σημαντικό τα κράτη μέλη και η Επιτροπή να καταβάλλουν συνεχείς κοινές προσπάθειες για να αναπτύξουν και να ενισχύσουν περαιτέρω τον **Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας (EXE)**. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι το ΠΠ αποτελεί το κύριο μέσο σε επίπεδο ΕΕ για να προωθηθεί η ανταγωνιστική διακρατική και διατομεακή συνεργασία σε E&K και, επομένως, να στηριχθούν οι στόχοι και η υλοποίηση του EXE.
7. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι οικονομικές επιπτώσεις της δημόσιας χρηματοδότησης της E&K είναι σημαντικές, ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να αξιολογηθεί ο **μακροπρόθεσμος αντίκτυπος της E&K** σε όλες του τις διαστάσεις σε σχέση με άλλους στόχους πολιτικής και ευρύτερα κοινωνικά ζητήματα, διευρύνοντας τον ορισμό του αντίκτυπου, ώστε να λαμβάνεται υπόψη η ποικιλομορφία των εισφορών της E&K στη γνώση και την κοινωνία. ΖΗΤΕΙ από την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση σχετικά με την ατζέντα για την ανάπτυξη κοινών μεθόδων αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων μακροοικονομικών μοντέλων και εργαλείων μοντελοποίησης, όπως προτείνεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 27ης Μαΐου 2016.

¹³ «LAB – FAB – APP Investing in the European future we want» [Επένδυση στο ευρωπαϊκό μέλλον που θέλουμε]
https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/other_reports_studies_and_documents/hlg_2017_report.pdf#view=fit&pagemode=none

¹⁴ ως έχει στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

8. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την ενίσχυση της σύνδεσης της Ε&Κ με άλλες τομεακές πολιτικές σε ενωσιακό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, και ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να δημιουργηθούν πιο φιλικές προς την Ε&Κ συνθήκες πλαισίου και ρυθμιστικό περιβάλλον. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη σημασία που έχει στην ΕΕ μια προσέγγιση της Ε&Κ βασισμένη σε προκλήσεις, και ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ με ανησυχία ότι η περαιτέρω ενσωμάτωση με πολιτικές της ΕΕ και **η συνοχή με άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ παρεμποδίζεται** από διάφορες μη συμπληρωματικές λογικές παρέμβασης και από την πολυπλοκότητα των διαφόρων χρηματοδοτικών και άλλων κανονισμών, όπως των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. ΖΗΤΕΙ από την Επιτροπή να επανεξετάσει τη νομοθεσία της ΕΕ για τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων Ε&Α&Κ, ώστε να λαμβάνεται υπόψη η παγκόσμια ανταγωνιστικότητα της ΕΕ, αποφεύγοντας, παράλληλα, τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην αγορά της ΕΕ.

II. Βασικές αρχές για την προετοιμασία του ένατου Προγράμματος Πλαισίου

9. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ τα υπηρεσιακά έγγραφα εργασίας της Επιτροπής¹⁵ σχετικά με την ενδιάμεση αξιολόγηση του Ο2020, καθώς και την έκθεση της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου που παρέχουν μια καλή βάση για τη διεξαγωγή συζητήσεων σχετικά με το επόμενο ΠΠ και ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η **συνεργασία Ε&Κ σε επίπεδο ΕΕ αποτελεί εξαιρετικά επιτυχές παράδειγμα ευρωπαϊκής συνεργασίας και ολοκλήρωσης**¹⁶.
10. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι **η συνεργασία, η αριστεία, ο αντίκτυπος και ο ανοικτός χαρακτήρας** είναι οι θεμελιώδεις αρχές του ένατου ΠΠ ώστε αυτό να επιτύχει τους συνολικούς στρατηγικούς του στόχους και ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η αριστεία είναι το κύριο κριτήριο αξιολόγησης του ένατου ΠΠ. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι το Ο2020 είναι ένα πολύ ελκυστικό πρόγραμμα, του οποίου τα έργα παράγουν υψηλής ποιότητας επιστημονικά και τεχνολογικά και καινοτόμα αποτελέσματα και το οποίο έχει σημαντική και αξιοπρόσεκτη ενωσιακή προστιθέμενη αξία και ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η **ενωσιακή προστιθέμενη αξία** πρέπει να αποτελεί τη βασική κινητήρια δύναμη για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του επόμενου ΠΠ.

¹⁵ 9791/17 + ADD 1-3, 12983/17, 12987/17, 12988/17, 12990/17, 13448/17 και 13449/17.

¹⁶ 6952/17+ ADD 1-2: «Λευκή Βίβλος για το μέλλον της Ευρώπης - Προβληματισμοί και σενάρια για την ΕΕ των 27 έως το 2025».

11. TONIZEI τη σημασία του διαλόγου μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών κατά την προετοιμασία και τη στενή συνεργασία στη διακυβέρνηση και την υλοποίηση του ένατου ΠΠ, μεταξύ άλλων για να διασφαλιστεί ότι οι εθνικές πολιτικές και η ενωσιακή πολιτική συντονίζονται, ώστε να αμοιβαία συνεκτικές. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να δημιουργήσει **μαζί με τα κράτη μέλη πολύ νωρίς διαδικασία στρατηγικού προγραμματισμού στο πλαίσιο της υλοποίησης του ένατου ΠΠ**, αναπτύσσοντας τις προτεραιότητές του, συμπεριλαμβανομένων ενδεχόμενων μελλοντικών αποστολών, και καθορίζοντας τα βέλτιστα μέσα για την επίτευξη των ταχθέντων στόχων.
12. ΖΗΤΕΙ να ανανεωθεί η φιλοδοξία στον τομέα της καινοτομίας και TONIZEI τη σημασία που έχει η στήριξη ολόκληρης της αλυσίδας αξίας της καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των ρηζικέλευθων τεχνολογιών υψηλού κινδύνου. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη για ένα **ενιαίο χαρτοφυλάκιο ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών μέσων και πρωτοβουλιών καινοτομίας**. TONIZEI τη συμβολή των βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής για την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας και τον ηγετικό ρόλο της ΕΕ και, ως εκ τούτου, ΖΗΤΕΙ τη συνεχή ειδική στήριξή τους στο ένατο πρόγραμμα πλαίσιο.
13. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η ενσωμάτωση της Ε&Κ σε ένα ενιαίο πρόγραμμα με δομή τριών πυλώνων έχει αυξήσει τον αντίκτυπό της, αλλά μέσω του ένατου ΠΠ θα πρέπει να επιτευχθούν πιο αποτελεσματικές διασυνδέσεις μεταξύ των πυλώνων, λαμβανομένων υπόψη των οικείων στόχων και να επιτραπεί καλύτερη μεταφορά των αποτελεσμάτων σε καινοτόμες διαδικασίες, προϊόντα και υπηρεσίες.

Η Ε&Κ στην υπηρεσία της οικονομίας και της κοινωνίας

14. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τη σύσταση της ομάδας υψηλού επιπέδου για **μια προσέγγιση προσανατολισμένη στις αποστολές και εστιασμένη στον αντίκτυπο** και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, να διερευνήσουν την ανάπτυξη μιας προσέγγισης στρατηγικής, προσανατολισμένης στις αποστολές και διεπιστημονικής, ώστε να αντιμετωπιστούν οι κοινά συμφωνημένες προκλήσεις με ευρωπαϊκή διάσταση, στηρίζοντας την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας, περιλαμβανομένων των ΜΜΕ, αξιοποιώντας πλήρως τις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες καθώς και τις ψηφιακές και βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής, πράγμα το οποίο θα μπορούσε να υλοποιηθεί από ένα χαρτοφυλάκιο συμπληρωματικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων μέσων σύμπραξης.

15. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την ανάγκη να υπάρξει μεγαλύτερη προβολή στο ευρύ κοινό και να αντικατοπτρίζονται καλύτερα οι απόψεις και οι ανάγκες των εμπλεκομένων, των χρηστών και των πολιτών στις ατζέντες Ε&Κ. ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ στην Επιτροπή να δρομολογήσει ένα πιλοτικό πρόγραμμα για να συμμετέχουν οι πολίτες στη διαδικασία διαμόρφωσης της ατζέντας. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι σημαντική η αποτελεσματική διάδοση και εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων της Ε&Κ σε επίπεδο έργου και προγράμματος και ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εκπονήσουν μαζί ένα κοινό σχέδιο δράσης **που θα βελτιώσει την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με την κοινωνία και τους εμπλεκομένους** και θα προωθήσει τη διάδοση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων στην Ευρώπη, χωρίς να παραβιάζει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.
16. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα καλά εκπαιδευμένων και ειδικευμένων ατόμων, περιλαμβανομένων ερευνητών και φορέων καινοτομίας, για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του μέλλοντος, την ολοκληρωμένη και συνεχή τους κατάρτιση, καθώς και την αποτελεσματική **διάδοση νέων ιδεών και γνώσεων** μεταξύ έρευνας, βιομηχανίας και εκπαίδευσης· ΣΥΝΙΣΤΑ να καθιερωθούν ισχυρότεροι δεσμοί και συνοχή μεταξύ ΕΧΕ και Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, εξετάζοντας πώς τα διάδοχα προγράμματα του Erasmus + και του Ο2020 μπορούν να συνδέσουν καλύτερα τους κοινούς στόχους και προτεραιότητες στο πλαίσιο των αντίστοιχων προϋπολογισμών και των αρχών αξιολόγησής τους, τηρουμένης της αρχής της επικουρικότητας· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη να υποστηριχθούν ελκυστικές συνθήκες εργασίας, μεταξύ άλλων, για τους ερευνητές στην αρχή της σταδιοδρομίας τους, και αλλαγή νοοτροπίας, συμπεριλαμβανομένων του σεβασμού της ισότητας των φύλων και της προαγωγής άλλων μορφών ποικιλομορφίας, σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ερευνητικούς οργανισμούς σε όλη την Ευρώπη, για να βελτιωθεί η επιστημονική αριστεία και να προσελκυστούν και να συγκρατηθούν τα talenta.

17. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι κοινωνίες βασίζονται όλο και περισσότερο στη γνώση και ότι η **ελεύθερη κυκλοφορία ερευνητικών δεδομένων¹⁷ και γνώσεων** είναι ουσιώδης για την πλήρη λειτουργία του EXE. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η Ανοικτή Επιστήμη, π.χ. η υποχρεωτική ανοιχτή πρόσβαση σε δημοσιεύσεις και, εάν κρίνεται σκόπιμο, σε ερευνητικά δεδομένα, συμβάλλει καίρια στην ενίσχυση του αντίκτυπου και της διαφάνειας της Ε&Κ και στην προσέγγιση της επιστήμης με την κοινωνία. ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη τα κράτη μέλη και η Επιτροπή να συνεργαστούν στενά για την Ανοικτή Επιστήμη, περιλαμβανομένης της υλοποίησης των αρχών FAIR¹⁸, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή «ανοικτή στο μέτρο του δυνατού, κλειστή στο μέτρο του αναγκαίου».

Εξορθολογισμός του τοπίου χρηματοδότησης της Ε&Κ

18. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι συμπράξεις Ε&Κ αποτελούν σημαντικό στοιχείο της ενωσιακής πολιτικής Ε&Κ, αλλά ΤΟΝΙΖΕΙ ότι το ευρωπαϊκό τοπίο χρηματοδότησης της Ε&Κ έχει καταστεί υπερβολικά πολύπλοκο, και λόγω του αυξανόμενου αριθμού μέσων σύμπραξης και πρωτοβουλιών Ε&Κ¹⁹ στο ΠΠ που αντικατοπτρίζουν μια προσέγγιση βασισμένη σε χρηματοδοτικά μέσα. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να **εξετάσουν από κοινού τρόπους να εξορθολογίσουν το ενωσιακό τοπίο συμπράξεων Ε&Κ**, π.χ. συγχωνεύοντας παρόμοια μέσα²⁰, θέτοντας μια σαφή λογική παρέμβασης για κάθε μέσο, καθορίζοντας ένα κεντρικό σύνολο συγκρίσιμων βασικών δεικτών επιδόσεων, εξασφαλίζοντας στενότερους δεσμούς μεταξύ πρωτοβουλιών σύμπραξης και ενωσιακών και εθνικών πολιτικών, παρέχοντας ουσιαστική συγχρηματοδότηση από το ΠΠ μόνο σε τομείς με συμφωνημένες προτεραιότητες και αίροντας φραγμούς στην αγορά για νεοεισερχόμενους, μικρότερους παράγοντες Ε&Κ. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προβληματιστούν σχετικά με το ενδεδειγμένο μερίδιο και την ενδεχόμενη προσαρμογή μέσων σύμπραξης στον προϋπολογισμό του ΠΠ κατά τις διαπραγματεύσεις του ένατου ΠΠ.

¹⁷ με παράλληλο σεβασμό των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, της εμπιστευτικότητας, των προβλημάτων ασφάλειας και άλλων νομίμων συμφερόντων.

¹⁸ Δυνατότητα ανεύρεσης, πρόσβασης, διαλειτουργικότητας και εκ νέου χρήσης.

¹⁹ Αυτό περιλαμβάνει πρωτοβουλίες που βασίζονται σε διαφορετικούς τύπους μέσων σύμπραξης, όπως πρωτοβουλίες κοινού προγραμματισμού, πρωτοβουλίες βάσει των άρθρων 185 και 187 της ΣΛΕΕ, συμβατικές ΣΔΙΤ, ΚΓΚ του ΕΙΤ, δράσεις ERA-NET, κοινά ευρωπαϊκά προγράμματα και εμβληματικές ΜΝΤ, λαμβανομένων υπόψη των διαφορετικών νομικών βάσεων τους.

²⁰ Π.χ. μέσα συγχρηματοδότησης: ERANET, EJP Cofund.

19. ΤONIZEI ότι **οι συμπράξεις E&K στο ΠΠ θα πρέπει να υλοποιούνται με βάση τις αρχές** της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας, της διαφάνειας, του ανοίγματος, του αντίκτυπου, του αποτελέσματος μόχλευσης, της μακροπρόθεσμης χρηματοοικονομικής δέσμευσης όλων των εμπλεκόμενων μερών, της ευελιξίας, της συνοχής και της συμπληρωματικότητας με ενωσιακές, εθνικές και περιφερειακές πρωτοβουλίες. Όλες οι πρωτοβουλίες θα πρέπει να έχουν μια στρατηγική εξόδου από τη συγχρηματοδότηση του ΠΠ. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να **δημιουργήσουν από κοινού μια μακροπρόθεσμη στρατηγική συντονιστική διαδικασία** για συμπράξεις E&K, συμπεριλαμβανομένης δομής διακυβέρνησης, συνδεδεμένης με τη διαδικασία στρατηγικού προγραμματισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 11, με στόχο την τήρηση των εν λόγω αρχών κατά την επιλογή, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη σταδιακή κατάργηση όλων των ενωσιακών πρωτοβουλιών σύμπραξης E&K. ΤONIZEI ότι η διαδικασία στρατηγικού συντονισμού πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την ανάπτυξη του ένατου ΠΠ και της μελλοντικής διακυβέρνησης του EXE. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν τον συντονισμό των συναφών εθνικών πολιτικών και πόρων με συμφωνημένες προτεραιότητες συμπράξεων.
20. Στο πλαίσιο αυτό, ΧΑΙPETIZEI τη σύσταση της ad hoc Ομάδας της ERAC για τις συμπράξεις E&K που θα προετοιμάσουν τη διαδικασία στρατηγικού συντονισμού, προτείνοντας π.χ. κριτήρια για την επιλογή, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη σταδιακή κατάργηση των συμπράξεων E&K βάσει των κατευθυντηρίων γραμμών, επιλογές για τον εξορθολογισμό του τοπίου συμπράξεων E&K και τη δημιουργία και υλοποίηση αυτής της διαδικασίας. ΚΑΛΕΙ την ERAC να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο το αργότερο τον Μάιο του 2018.
21. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕI την αξία του **Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT)** και των **Κοινοτήτων Γνώσης και Καινοτομίας (ΚΓΚ)** του και το ρόλο του στην υποστήριξη του τριγώνου της γνώσης και ΕΚΦΡΑΖΕI ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την ανταπόκριση της Επιτροπής και του EIT στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2016. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕI την ανάγκη να **απλουστευθούν περαιτέρω οι διαδικασίες που αφορούν τις ΚΓΚ του EIT**, ώστε να απαιτούν λιγότερους πόρους και να εξασφαλίζουν καλύτερες συνέργειες και καλύτερη συνεργασία μεταξύ των ΚΓΚ και άλλων δραστηριοτήτων του ΠΠ. ΤONIZEI την ανάγκη οι ΚΓΚ να διασφαλίζουν ανοικτό χαρακτήρα, διαφάνεια και συμμετοχικότητα και ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕI ότι οι ΚΓΚ πρέπει να αναπτύσσουν ορθές στρατηγικές για οικονομική βιωσιμότητα.

22. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τη δρομολόγηση του πιλοτικού σταδίου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας (ΕΣΚ), το οποίο θα πρέπει να παρέχει πληροφορίες για το σχεδιασμό του ενδεχόμενου μελλοντικού ΕΣΚ. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι το ενδεχόμενο μελλοντικό ΕΣΚ θα πρέπει να αποτελεί σημαντικό στοιχείο των μέτρων που λαμβάνει η ΕΕ για να στηρίξει καινοτομίες πλησιέστερες στην αγορά και ότι **θα πρέπει να αποφέρει προστιθέμενη αξία και να συμβάλει στην ενίσχυση του οικοσυστήματος της καινοτομίας**, περιλαμβανομένων των δεσμών μεταξύ πανεπιστημίων, τεχνολογικών και ερευνητικών οργανισμών, εταιρειών όλων των μεγεθών, ιδίως ΜΜΕ και νεοσύστατων και των φορέων καινοτομίας, να ενισχύσει την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της Ε&Κ, να στηρίξει πρωτοποριακές καινοτομίες και την κλιμάκωση καινοτόμων εταιρειών και να συμβάλει στον εξορθολογισμό του τοπίου στήριξης της καινοτομίας. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι οι τωρινές εθνικές και ενωσιακές δραστηριότητες για τη χρηματοδότηση της καινοτομίας θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά το σχεδιασμό του ενδεχόμενου μελλοντικού ΕΣΚ, προκειμένου να εξασφαλιστούν συνέργειες και να αποφευχθούν αλληλεπικαλύψεις.
23. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τη σημασία των **βελτιωμένων συνεργιών και συμπληρωματικότητων μεταξύ του ΠΠ και άλλων χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ**. ΘΕΩΡΕΙ επομένως ότι πρέπει να σχεδιαστούν εξαρχής κανονισμοί για το επόμενο ΠΠ και τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, καθώς και κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις και όλα τα άλλα συναφή προγράμματα της ΕΕ με γνώμονα τις συνέργειες, τη συνοχή, τη συμβατότητα και τη συμπληρωματικότητα, προκειμένου να εξασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για παρόμοια έργα στο πλαίσιο διαφορετικών τρόπων διαχείρισης και να εξεταστεί το ενδεχόμενο εναρμόνισης των κανόνων χρηματοδότησης για Ε&Κ με αυτούς του ΠΠ.

Άνοιγμα και προσβασιμότητα

24. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να **επιτευχθεί ευρύτερος αντίκτυπος σε πανευρωπαϊκό επίπεδο και συνάφεια**, με την αξιοποίηση ολόκληρου του δυναμικού αριστείας Ε&Κ στην Ευρώπη, και μεταξύ άλλων αύξηση της συμμετοχής νεοεισερχόμενων, π.χ. σε ερευνητικές υποδομές, σε προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για χρηματοδότηση σε σχέση με κοινές κοινωνικές ανάγκες ή με τη στόχευση σε ευρύτερη αξιοποίηση από την αγορά· ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τις ορθές πρακτικές των δραστηριοτήτων COST στο πλαίσιο αυτό. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να αναπτύξει περαιτέρω τη διαδικασία αξιολόγησης π.χ. προάγοντας τη διάσταση της πολυμορφίας σε ομάδες αξιολόγησης, διεξάγοντας τυφλές αξιολογήσεις, όπου αυτό είναι δυνατόν, και να προτείνει μέτρα για να προωθηθεί η «κυκλοφορία εγκεφάλων» και να διευκολυνθεί ο ανοικτός χαρακτήρας των δικτύων Ε&Κ.

25. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ με ανησυχία ότι το ποσοστό συμμετοχής ορισμένων κρατών μελών στο Ο2020 παραμένει χαμηλό και η πρόοδος σε σύγκριση με το 7ο ΠΠ εξακολουθεί να μην είναι ικανοποιητική. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι το χάσμα συμμετοχής και η διαφορά καινοτομίας πρέπει να συνεχίσουν να αντιμετωπίζονται με διάφορα μέτρα και πρωτοβουλίες, περιλαμβανομένων των μέσων της πολιτικής συνοχής, τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι τα μέτρα που αφορούν **την εξάπλωση της αριστείας και τη διεύρυνση της συμμετοχής (SEWP)** πρέπει να συνεχιστούν και να ενισχυθούν, περιλαμβανομένης της παρακολούθησης της SEWP ως εγκάρσιου ζητήματος.
26. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να ενισχυθεί **η διεθνής συνεργασία** στο πλαίσιο του ΠΠ και ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ ΕΚ ΝΕΟΥ τη σημασία της αμοιβαιότητας. ΣΤΗΡΙΖΕΙ τις προσπάθειες της Επιτροπής να ενθαρρύνει τις διεθνείς χώρες εταίρους να δημιουργήσουν ένα σταθερό ειδικό μέσο (π.χ. εξισωτικά κεφάλαια), ώστε να μπορέσουν να συμμετάσχουν στα ΠΠ. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη από κοινού με τις συνδεδεμένες χώρες να διερευνήσουν συνέργειες μεταξύ του ΠΠ και εθνικών στρατηγικών, επιχειρησιακών δομών, μέσων και δικτύων Ε&Κ για να υποστηρίξουν το στρατηγικό συντονισμό της διεθνούς συνεργασίας στο πλαίσιο του ΠΠ. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να συνεργάζεται στενά με τα κράτη μέλη σχετικά με τις λεπτομέρειες συμμετοχής τρίτων χωρών στο ΠΠ.

Υλοποίηση

27. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι το χαμηλό ποσοστό επιτυχίας μειώνει την ελκυστικότητα του προγράμματος. Γι' αυτό, ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διερευνήσουν από κοινού τρόπους **μείωσης της υπερπροσφοράς** προτάσεων κατά την προετοιμασία του επόμενου ΠΠ καθώς και την υλοποίηση ειδικών μέτρων που ήδη προβλέπονται στο Ο2020, π.χ. προσδιορίζοντας με σαφέστερο τρόπο τον αναμενόμενο αντίκτυπο των έργων σε προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, παρέχοντας ολοκληρωμένη πληροφόρηση στους αιτούντες και χρησιμοποιώντας διαδικασία υποβολής αιτήσεων σε δύο στάδια, κατά περίπτωση, δοκιμάζοντας, παράλληλα, και άλλες μεθόδους για περαιτέρω εκσυγχρονισμό και βελτίωση της ποιότητας της διαδικασίας αξιολόγησης.

28. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία των δραστηριοτήτων συνεργατικής έρευνας και καινοτομίας που καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα των Επιπέδων Τεχνολογικής Ετοιμότητας (TRL). ΖΗΤΕΙ να διατηρηθεί η τωρινή ισορροπία μεταξύ έργων συνεργασίας και δραστηριοτήτων με έναν μόνο δικαιούχο. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι οι επιχορηγήσεις θα πρέπει να συνεχίσουν να είναι η κύρια μορφή χρηματοδότησης στο ΠΠ, ενώ θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά μέσα και εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό για να στηρίξουν την αναβάθμιση και ανάπτυξη καινοτόμων εταιρειών και δραστηριοτήτων κοντά στις αγορές.
29. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι με το Ο2020 έχει σημειωθεί ουσιαστική πρόοδος προς την **απλούστευση και εναρμόνιση** τόσο σε επίπεδο προγράμματος όσο και σε επίπεδο έργου. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την Επιτροπή να συνεχίσει την προσπάθεια απλούστευσης του Ο2020 και να ενισχύσει περαιτέρω τον σχεδιασμό του επόμενου ΠΠ και των λεπτομερειών υλοποίησής του, περιλαμβανομένων της φιλικότητας προς το χρήστη και της ευρύτερης αποδοχής των συνήθων λογιστικών πρακτικών των δικαιούχων.
30. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη να θεσπιστεί ένα συνολικό **πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης**, με ένα σύνολο δεικτών που θα εφαρμόζονται σε όλο το ΠΠ, να παρασχεθεί συνεκτική επισκόπηση του προγράμματος, μεταξύ άλλων, πιο αποτελεσματική και διαφανής παρακολούθηση των επιστημονικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών επιπτώσεων της Ε&Κ και της εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων της στην ΕΕ κατά τη διάρκεια του προγράμματος και μετά απ' αυτό. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι οι αξιολογήσεις θα πρέπει να πληρούν όλες τις απαιτήσεις που προβλέπονται στη νομική βάση των ΠΠ, π.χ. τη διεξοδική αξιολόγηση της έκτασης χρήσης της πρόσθετης αμοιβής του προσωπικού στο Ο2020. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συνεχίσουν τις προσπάθειες για την ανάπτυξη ενός συστήματος μέτρησης των επιπτώσεων των ΠΠ σε εθνικό επίπεδο με συγκρίσιμο τρόπο, με βάση κοινό σύνολο βασικών δεικτών.
31. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ τη στρατηγική σημασία της Επιτροπής Προγράμματος και των συνθέσεών της, ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία της πλήρους και έγκαιρης συμμετοχής της Επιτροπής Προγράμματος σε όλα τα στάδια σχεδιασμού, προετοιμασίας και υλοποίησης του προγράμματος εργασίας, και ΠΡΟΤΡΕΠΕΙ την Επιτροπή να λάβει αυτό υπόψη κατά το σχεδιασμό του ένατου ΠΠ, σύμφωνα με τον κανονισμό 182/2011 για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή.